

Sygn. akt VIII C 2040/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 26 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2019 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda (...) spółka z o.o. w W. na rzecz pozwanej A. P. kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 2040/18

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w pozwie z dnia 22 czerwca 2017 roku skierowanym przeciwko A. P. wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 2.312,91 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwana w dniu 21 września 2007 r. zawarła z Wyższą Szkołą (...) w Ł. umowę o warunkach odpłatności za studia. Po złożeniu ślubowania A. P. zobowiązana była do ponoszenia opłat w wysokości i terminach wskazanych w umowie. Pozwana nie wywiązała się z powyższego obowiązku w całości, w związku z czym decyzją z dnia 31 stycznia 2008 r. została skreślona z listy studentów. Powód wskazał ponadto, iż nabył przedmiotową wierzytelność na mocy umowy cesji z dnia 19 stycznia 2017 roku. Na dochodzoną pozew kwotę składa się trzy razy po 370 zł tytułem czesnego za październik i grudzień 2007 r. oraz styczeń 2008 r. Od powyższych zaległości naliczono odsetki w kwocie 1.202,91 zł od dnia wymagalności poszczególnych opłat z tytułu czesnego do dnia 19 czerwca 2017 r. Na koniec strona powodowa wskazała, że roszczenie o opłaty związane z odbywaniem studiów ulega przedawnieniu w terminie 10 lat.

(pozew k. 4- 5)

W dniu 26 lipca 2017 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII Nc 5768/17), którym zasądził dochodzoną pozew kwotę wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k. 60)

Nakaz ten zaskarżyła sprzeciwem w całości A. P., reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem. Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa zgłosiła zarzuty braku legitymacji procesowej biernej i zarzut przedawnienia roszczenia. W uzasadnieniu A. P. zaprzeczyła, aby kiedykolwiek zawierała umowę o świadczenie usług dydaktycznych

z Wyższą Szkołą (...) w Ł. oraz wskazała, że nigdy nie zamieszkiwała w Ł. przy ul. (...). Ponadto pozwana wskazała, że do roszczeń objętych pozwem znajdzie zastosowanie 3 letni termin przedawnienia.

(sprzeciw k. 75- 78)

Na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2019 roku pełnomocnik powoda nie stawił się. Natomiast pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa oraz podtrzymał zarzuty braku legitymacji procesowej biernej i przedawnienia roszczenia, sformułowane w treści sprzeciwu.

(protokół rozprawy k. 104)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 września 2007 roku A. P., zameldowana przy ul. (...) w Ł., zawarła z Wyższą Szkołą (...) w Ł. (późniejszą Wyższą Szkołą (...)) umowę, zgodnie z którą uczelnia zobowiązała się do prowadzenia zajęć dydaktycznych i organizowania egzaminów w sesji egzaminacyjnej i poprawkowej zgodnie z planem studiów. Pozwana zobowiązała się uiszczać na rzecz uczelni czesne, które było opłatą roczną, z tym, że jego płatność mogła być rozłożona na równe raty miesięczne, płatne do 10 dnia każdego miesiąca. Decyzją z dnia 22 września 2007 r. A. P., zameldowana przy ul. (...) w Ł. została przyjęta na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2007/2008 na kierunku fizjoterapia. W dniu 3 listopada 2007 r. A. P., zameldowana przy ul. (...) w Ł. złożyła ślubowanie.

(odpis z rejestru uczelni niepublicznych i związku uczelni niepublicznych k. 29- 32, decyzja k. 35, umowa k. 36, ślubowanie k. 37, statut k. 17- 27, k. 38- 43, regulamin k. 44- 48, cennik stawek czesnego k. 51 i 52, okoliczności bezsporne)

Decyzją dziekana uczelni z dnia 31 stycznia 2008 roku A. P., zameldowana przy ul. (...) w Ł., została skreślona z listy studentów z powodu zaległości w opłatach czesnego.

(decyzja k. 53)

Umową sprzedaży wierzytelności z dnia 19 stycznia 2017 roku Wyższa Szkoła (...) w Ł. przeniosła na powoda wymagalne wierzytelności pieniężne, w tym wierzytelność wobec A. P., zameldowanej przy ul. (...) w Ł.. W załączniku do umowy wierzytelności wskazano, że wartość zadłużenia A. P., zameldowanej przy ul. (...) w Ł., wynosi 1.110 zł.

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 33, wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności k. 34)

Pismem z dnia 20 stycznia 2017 roku powód powiadomił A. P., zameldowaną przy ul. (...) w Ł. o dokonanej cesji wierzytelności i wezwał do zapłaty należności. Przesyłka została wysłana na adres Ł. ul. (...).

(wezwanie k. 54, potwierdzenie nadania przesyłki poleconej k. 55)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022).

Podniesiony przez pozwaną zarzut okazał się w pełni skuteczny.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie o zapłatę należności w postaci opłat za naukę bez wątplenia jest roszczeniem majątkowym. Zgodnie z art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny inaczej nie stanowi, termin przedawnienia wynosi lat sześć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

W niniejszej sprawie strona powodowa twierdziła, że w odniesieniu do tego rodzaju roszczeń, co dochodzonych na gruncie niniejszej sprawy, mających swoje źródło w umowie uregulowanej w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, należy stosować ogólny 10 - letni termin przedawnienia wynikający z art. 118 k.c.

Rozważania w zakresie zgłoszonego przez pozwaną zarzutu rozpocząć należy od przypomnienia, że jednoznaczne rozstrzygnięcie sporu dotyczącego terminu przedawnienia, jaki stosuje się do umów jak przedmiotowa, przyniosła nowelizacja ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym wprowadzona ustawą z dnia 11 lipca 2014 roku o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014, poz. 1198). Powyższa ustawa obowiązywała do dnia 1 października 2018 r. W obowiązującym od dnia 1 października 2014 roku stanie prawnym roszczenia wynikające z zawartej między studentem a uczelnią umowy, określającej warunki odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, przedawniają się z upływem trzech lat (art. 160a ust. 1 i 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym). Zgodnie z normą intertemporalną zawartą w treści art. 32 przywołanej ustawy nowelizującej, do tego rodzaju umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Wobec tego 3-letni termin przedawnienia dotyczy zarówno roszczeń wynikających z umów zawartych po 1 października 2014 roku, jak i przed tym dniem. W tym względzie Sąd podziela stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego wydanej w dniu 8 grudnia 2017 r. w sprawie III CZP 74/17, w której stwierdzono, że artykuł 160a ust. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1842 ze zm.), który wszedł w życie w dniu 1 października 2014 r., określa trzyletni termin przedawnienia roszczeń o opłatę za studia, wynikających z umów o warunkach odpłatności za studia, a art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2 poz. 1198 ze zm.), przewiduje, usuwając występujące w tym względzie wątpliwości, że w takim samym terminie roszczenia te przedawniały się też przed wejściem w życie art. 160a ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym; tym samym wyłączone jest stosowanie w związku z wejściem w życie art. 160a ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym normy intertemporalnej wyrażonej w art. XXXV pkt 2 p.w.k.c.

O ile więc stan prawny obowiązujący do dnia 1 października 2014 roku pozostawiał pole do interpretacji przepisów w zakresie terminu przedawnienia, jaki należy stosować do tego rodzaju roszczeń, o tyle po wejściu w życie wskazanej ustawy nowelizującej termin ten nie budzi jakichkolwiek wątpliwości. Zważyć należy przecież, że ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2014 roku zawiera szczegółową regulację dotyczącą umowy określającej warunki odpłatności za studia lub usługi edukacyjne – określa m.in. jej essentialia negotii, formę, a także termin przedawnienia wynikających z niej roszczeń. Nastąpiło to jednak dopiero z dniem 1 października 2014 roku. Wprowadzając odrębną regulację umów zawieranych między uczelniami a studentami ustawodawca nie odwołał się jednakże do ogólnego terminu przedawnienia roszczeń uregulowanego w kodeksie cywilnym, lecz uregulował długość tego terminu w sposób autonomiczny. W omawianej sprawie umowa, z której powód wywodzi swoje żądanie procesowe została zawarta w dniu 21 września 2007 r., czyli pod rządami ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym. Tym samym za chybione należy uznać twierdzenie powoda o dziesięcioletnim terminie przedawnienia roszczenia. Konsekwencją powyższego jest uznanie, że w przedmiotowej sprawie będzie mieć zastosowanie trzyletni termin przedawnienia przewidziany w art. 160a ust. 1 i 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw

lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 § pkt 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której przysługuje (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia w sposób wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., biegnie ono na nowo dopiero po zakończeniu postępowania (art. 124 k.c.). Bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu w przypadkach wskazanych w art. 121 k.c.

Początkiem biegu terminu przedawnienia jest chwila wymagalności roszczenia, które w sprawie stały się wymagalne 11-go dnia miesiąca, w którym powinny zostać zapłacone. Zatem najpóźniejsza dochodzona przez powoda należność, tj. za styczeń 2008 roku przedawniła się w dniu 11 stycznia 2011 roku, albowiem z przedmiotowym powództwem powód wystąpił dopiero w dniu 22 czerwca 2017 roku. Przedawnienie należności głównej oznacza przedawnienie należności ubocznych, w tym przypadku odsetek ustawowych naliczonych od niezapłaconych opłat za nauczanie.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu nie doszło również do zrzeczenia się przez pozwaną zarzutu przedawnienia. Podkreślić bowiem należy, że zrzeczenie się zarzutu przedawnienia roszczenia nie wymaga wprowadzie żadnej szczególnej formy, nie mniej aby uznać, iż dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia należy ustalić, że miał on świadomość przedawnienia kierowanego pod jego adresem roszczenia o spełnienie świadczenia majątkowego i będąc świadomym konsekwencji zrzeczenia się zarzutu przedawnienia roszczenia, zrzekł się go. W orzecznictwie przyjmuje się przy tym, iż możliwe jest przyjęcie, że uznanie przedawnionego już roszczenia zawiera także zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia tylko wówczas, jeżeli z treści lub z okoliczności, w których oświadczenie to zostało złożone, wynika, że taka właśnie była rzeczywista wola dłużnika (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 czerwca 2002 roku, sygn. akt IV CKN 1013/00, LEX nr 80261).

Zarówno orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i doktryna, dopuszczają możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości, jest ocena zarzutu przedawnienia, jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia, z przysługującego mu prawa, użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał jednak, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia jako naruszającego zasady współżycia społecznego.

Również drugi zarzut podniesiony przez stronę pozwaną, a mianowicie zarzut braku legitymacji biernej, zasługuje na uwzględnienie. Należy zwrócić uwagę, że strona powodowa przedstawiła umowę zawartą w dniu 21 września 2007 roku pomiędzy Wyższą Szkołą (...) w Ł., a co prawda A. P., ale zameldowaną przy ul. (...) w Ł.. Pozwana w pierwszym piśmie procesowym złożonym w sprawie zakwestionowała, aby zawierała powyższą umowę z pierwotnym wierzycielem wskazując jednocześnie, że nigdy nie zamieszkiwała pod wskazanym w umowie adresem. Twierdzenia A. P. znajdują potwierdzenie w danych zgromadzonych w bazie PESEL (...) - SAD, z których wynika, że od 24 sierpnia 1999 r. pozwana jest zameldowana w Ł. przy ul. (...). Zarówno w umowie z dnia 21 września 2007 roku, jak i w pozostałych dokumentach przedstawionych przez stronę powodową, brak jest, na co słusznie zwracał uwagę pełnomocnik pozwanej, jej nr PESEL, co pozwoliłoby na jednoznaczną identyfikację strony zawierającej umowę. Wobec powyższych okoliczności Sąd uznał twierdzenie A. P. o tym, że nie była stroną umowy z dnia 21 września 2007 r. za zasadne.

Mając na uwadze powyższe rozważania, przedmiotowe powództwo należało oddalić.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając powoda, jako stronę przegrywającą w całości, obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanej kosztów poniesionych w celu obrony jej praw. Na koszty te złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie) w wysokości 900 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.